

POKLICNA ŠOLA

Spremembe v izobraževanju na področju strojništva

V obdobju od 1988 do 90 so raziskovalci Pedagoškega inštituta pri Univerzi v Ljubljani izvajali raziskavo Racionalna evalvacija programov srednjega izobraževanja in na osnovi le-te je nastal predlog sprememb učnih načrtov, ki naj bi v novi preobliki deloma zaživel že jeseni in ki pomenijo tudi spremembo šolske mreže.

V programu strojništva se kot predlog prehodnega modela predlaga programska ločitev poklicnega in tehniškega izobraževanja. Sedaj se namreč kaže potreba na eni strani po široki splošni izobrazbi, ki bo dovolj trden temelj za prilaganje in osvajanje novih tehnologij, na drugi strani pa so zelo potrebna temeljna strokovna znanja v usmeritvi. Slediti je potrebno dvema ciljema:

● pridobiti strokovno znanje in se usposobiti za delo v poklicu, ter

● pridobiti splošno znanje za nadaljevanje študija na univerzi, za raziskovalno inovacijsko delo itd.

To pa pomeni nujno ločitev v naslednje programe:

● 2-letni program za učence, ki niso zaključili OŠ in se jim po končanem šolanju prizna tretja stopnja zahtevnosti,

● 3-letni program – poklicne šole za učence, ki so uspešno zaključili OŠ in se ob vpisu odločijo za industrijske ali obrtno-storitvene poklice.

Program se zaključuje z zaključnim izpitom.

● 4-letni program – tehniške šole, ki se v 2. oz. 3. letniku ločijo po izbirnih vsebinah.

Učenci, ki se odločijo za vključitev v delo, zaključujejo srednje šolanje z zaključnim izpitom, učenci, ki se usmerjajo v nadaljnje izobraževanje, opravljajo ob zaključku programa maturo.

Tako je v tehniških šolah podudarek na splošnih znanjih (70–55%), v poklicih so v ospredju strokovna znanja (65–50%).

Pri prehodnem modelu imajo odločujočo vlogo obstoječi sistemi dosedanjega šolstva in stopnja razvoja gospodarstva v Sloveniji.

Kovinarska šola v Ivančni Gorici je tako postala poklicna, 3-letna šola, v kateri se izobražujejo učenci, oblikovalci kovin, s poudarkom na praktičnih znanjih. Za izvajanje tega programa ima šola ustrezno strokovno oz. kadrovskega zaposleno, sodobno opremljene učilnice za strokovno-teoretične predmete in šolske delavnice s petimi učilnicami, v katerih se izvaja praktični pouk: strugarno, rezkarno, varilnico in dve ročni delavnici. Opremljeno tudi učilnico za predmet Osnove regulacije in krmiljenja in tehnologijo CNC.

Povezava teorije in praktičnega pouka je na šoli v veliki meri upoštevana, zlasti še, ker učenci delajo v manjših skupinah in tako pridobijo znanje, ki ima praktično uporabnost.

V šolskih delavnicah učenci izdelujejo predmete, ki imajo uporabno vrednost in ob katerih se seznanijo s predpisanimi operacijami. Še pred letom dni so se šolske delavnice povezovali s večjimi delovnimi organizacijami v občini in izven nje. Za podjetja, n. pr. Kovinarstvo, SCT, IMP, so učenci izdelovali določene izdelke. Zaradi (težkih) razmer v gospodarstvu sedaj šolske delavnice tesneje sodelujejo z obrtniki in izvajajo vzdrževalna dela in usluge za manjša podjetja v KS, n. pr. Avtoprevoz, Sinoles.

Učenci tudi sami dopolnjujejo orodje v delavnicah, n. pr. točkala, penjalne priprave. Vse več je namreč problemov s pridobivanjem ustreznih del in z materialom, ki je drag in slabe kakovosti.

Do kriznih razmer v gospodarstvu so imeli vsi učenci štipendije in bili iskana delovna sila. Glede na nivo pridobljenega znanja se šola lahko primerja z večjimi šolami te stroke. Pokazatelj tega so tudi vsakoletna tekmovanja iz praktičnih znanj. Lansko leto smo na republiškem tekmovanju iz praktičnih znanj dosegli 1. mesto v ročni obdelavi in 3. v rezkanju.

Toda novosprejeti sklepi Republiškega sekretariata za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo pomenijo udarec prav za male šole oz. programe, kot je naša kovinarska šola. S sklepom se namreč ukinjajo vse dislocirane enote v Sloveniji in programi, kjer se razpisuje po en oddelek. Zato bomo na naši šoli v šolskem letu 1991/92 razpisali 2 oddelka oblikovalcev kovin in 1 oddelek 2-letnega programa poleg oddelkov v gimnaziji in ekonomski srednji šoli. Ali pa bo dovolj učencev za 2 oddelka?

Nejasno stanje v kovinarski industriji se odraža tudi v interesih učencev ob odločanju za poklic.

Tudi štipendij je zelo malo. Bomo dovolili, da bomo ostali brez poklicne šole v občini Grosuplje?

Navsezadnje se moramo zavedati, da za družine z nizkimi dohodki tudi bližina šole zelo veliko pomeni.

MILENA VRENČUR

Takole je med drugim zapisala ANJA KASTELIC iz drugega B razreda: »Kakor drobni šopki marjetic smo obsedeli na blazinah v telovadnici. Zadaš so nas opazovale mamice in očki. Prve smo bile na vrsti. S kužki smo vse deklice odšle na oder. Ob glasbi smo odplesale. Za nastop smo bile pohvaljene z mičnim aplavzom. Predstavile so se tudi druge skupine. Nazadnje so starši odšli v jedilnico, kjer so jih posladkali naši mladi kuharji. Po končani predstavi sem poiskala očka. Pohvalil me je in objel.«

ŠOLARJI V CESTNEM PROMETU

Gosti prijaznih miličnikov

Združenje soferjev in avtomehaničev je skupno s Kompas Hertz Rent a Car ter Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS, RSNZ – uprava milice in upravi za notranje zadeve Ljubljana – mesto in Ljubljana – okolica organiziralo veliko akcijo ŠOLARJI V CESTNEM PROMETU.

27. februarja 1991 smo se pred novo šolo zbrali učenci četrtilnih razredov iz podružničnih šol Police, Kopanja, Podtabora in Zalne. Ob 9. uri je pripeljal Kompasov avtobus. Vsi smo posedli. Miličnik Milan Stojakovič, namestnik komandirja postaje milice Grosuplje, nas je vse skupaj pozdravil in nam povedal, kje se bomo ustavili in kakšen je namen akcije.

Nato smo se odpeljali v Ljubljano. Ustavili smo se pred halo Tivoli, kjer je bilo že veliko avtobusov. Na vsakem avtobusu je bila velika številka in plakat. Šofer je prilepil številko 24 ter spredaj in zadaj plakat. V naš avtobus je prišla miličnica iz prometne postaje milice Ljubljana – mesto. Ob 10. uri se je dolga kolona avtobusov premaknila. Kmalu je odpeljal tudi naš avtobus. Z vožnjo smo pričeli po Celovški cesti, Gosposvetski, Titovi in dalje po Aškerčevi cesti. Miličnica Darja Lapajne nam je po mikrofonu opisovala ceste, nas opozarjala, kaj naj opazujemo in katere znake vidimo. Peljali smo se skozi predor, ki je bil odprt 9. 8. 1959. Ko smo prišli iz predora, smo videli živilski trg. Prevozili smo še nekaj semaforjev in prispeli do avtobusne in železniške postaje. Peljali smo se naprej na Prešernovo in na Tržaško cesto. Zvedeli smo, da je po Tržaški cesti vozil tramvaj do 1. maja 1956. Sedaj že več kot 34 let vozijo po cestah »zelenci«.

Miličnica nas je po mikrofonu opozarjala, kaj naj pogledamo na desni strani in kaj

na levi strani. Večkrat nas je opozorila, naj pogledamo, kako hodijo pešci in kako morajo biti vozniki previdni. Še posebno nas je opozorila, da moramo biti previdni, kadar stopamo s pločnika. Povedala nam je, koliko smrtnih žrtev je vsako leto na cestah in koliko je med njimi otrok. Mnogi otroci se v nesrečah ponesrečijo in so nato vse življenje invalidi. Povedala nam je, da jo vedno pretrese, kadar mora na obisk k otrokom, ki so zaradi prometne nesreče invalidi. Da bi bilo nesreč čim manj, so vsako leto organizirane akcije za šolarje.

Avtobus nas je pripeljal v Tacen. Odšli smo iz avtobusa v veliko telovadnico. Počakali smo, da so prišli vsi učenci iz različnih krajev. V telovadnici je igral ansambel mladih kadetov. Ko se je zbralo preko 1800 učencev, se je začel zabavni program. Miličniki so nas pozdravili in nam povedali, da je današnja akcija izvedena že šestnajstič in da je njen namen, da učenci čim bolj spoznajo cestni promet in se naučijo pravilnega ravnanja kot pešci in kolesarji.

Na oder je prišel Vlado Kreslin. Vsi smo z njim glasno prepevali pesmi o Šoli in Policaju. Nato je prišla še Blažka Müller in s tem je bil zabavni program zaključen.

Počasi smo odšli iz telovadnice. Pred šolo je bilo veliko miličnikov. Nad nami je letel helikopter.

Ko smo bili zbrani vsi učenci, smo se odpeljali proti Grosupljemu. Šolski avtobusi so nas odpeljali v Zalno, druge učence na Polico, Podtabor in na Kopanj. Ob 13. uri je bil naš poučni izlet končan. Polni lepih vtisov smo odšli vsak proti svojemu domu.

Spis so sestavile

učenke 4. raz. OŠ Zalna:

BARBARA HROVAT, MAJDA JANEŽIČ in MARTINA ŠEME

VESELI DAN NA ŠOLI

Danes pa malo drugače...

Pod geslom DANES PA MALO DRUGAČE smo imeli

9. marca na OŠ Luis Adamič, Grosuplje, delovni kulturni dan za učence nižje stopnje in šole s prilagojenim programom. Učenci so se po lastnem interesu odločili za delo v eni izmed petnajstih skupin. Peli, plesali, telovadili, recitirali, oblikovali ali kako drugače sodelovali so v naslednjih skupinah:

1. skupina: gubanje pomladnega cvetja
2. skupina: slikanje pomladnega cvetja v različnih tehnikah
3. skupina: lutkovna dramatizacija zgodbe Zrcalce
4. skupina: Recital Zakaj tako in ne drugače
5. skupina: spominkarska – igramo se z usnjem
6. skupina: mali glasbeniki s pesmico Helikopter in Muca, ki prede
7. skupina: veliki glasbeniki – Dan na dan sij nam sonce
8. skupina: zaplešimo

– Kužki plešejo 9. skupina: folklor – Hruške, slive, jabuke

10. skupina: obisk učencev Kopanja

11. skupina: spoznajmo pravljicarja Andersena

12. skupina: telovadna – razgibajmo naše telo

13. skupina: novinarska – intervju s krajanom Sašom Hribarjem

14. skupina: za praznični dan okrasimo šolo

15. skupina: veseli kuharji – priprava slaščic za naše goste.

Učenci so po skupinah pod vodstvom mentorjev ustvarjali dve šolski uri. Vse, kar so se naučili in naredili, so v kulturnem programu predstavili staršem in vabljenim gostom. Kot mentorji so sodelovali učitelji razredne stopnje, učitelji šole s prilagojenim programom in nekaterimi učitelji predmetne stopnje. Prireditev je bila razgibana, raznovrstna, pestra, tako da smo uživali

učenci in učitelji. Po veselih obrazih staršev in po navdušenem ploskanju pa smo sklepali, da so bili tudi starši zelo zadovoljni. Učenci in delavci šole se staršem zahvaljujemo za tako številno udeležbo in si želimo, da bi bilo takih srečanj še več.

Mentorici ŠKD se vsem učencem in učiteljem zahvaljujemo za sodelovanje. Brez tesne povezanosti vseh delavcev in zavzetega dela posameznika nam tak dan prav gotovo ne bi tako uspel. Zahvaljujemo se tudi učencem in učiteljicam OŠ Kopanj za prijeten sprejem in sodelovanje z našimi učenci.

Mnogo razumevanja in pomoči ter vzpodbudnih besed pa sta za uspeh tega dne prispevala tudi gospa pomočnica Olga Žitnik in gospod ravnatelj Dare Gabrijel. Hvala obema!

Mentorici ŠKD:

ANICA ZAJEC

MARLENA JAVORNIK

Računalniško podprta gimnazijska knjižnica

Moderna informacijska in računalniška tehnologija sta vse pomembnejša elementa sodobne družbe. Glede na razvoj le-te v svetu in pri nas ter na možnosti uvajanja računalnikov v šole je Zavod Republike Slovenije za šolstvo dal pobudo, da se začne akcija opremljanja šolskih knjižnic in mediotek z računalniki.

Uvodni razgovor o možnostih uvajanja računalnikov v šolske knjižnice je bil januarja 1990. Dogovorili smo se o poenotenju računalniške opreme (strojne in programske), ki bo omogočila povezavo med šolskimi knjižnicami ter med šolskimi knjižnicami in splošno izobraževalnimi knjižnicami – SIK kot tudi specialnimi knjižnicami v Sloveniji (poenotenje KIS – knjižničnoinformacijskega sistema in vključitev – vsaj pasivno – v vzajemni katalog).

V aprilu 1990 je delovna skupina (predstavnik matične službe v NUK, knjižničarji praktiki in strokovna služba zavoda), pregledala nekaj programov, ki so dosegljivi na našem trgu. V ožji izbor sta prišla dva programa. V natančni analizi smo se odločili za program podjetja SAOP Nova Gorica.

Uporaba tega programa je bila predstavljena na Gimnaziji v Novi Gorici. Naša delovna skupina je po enomesečnem preizkusu programa dala konkretne pripombe na pomanjkljivosti programa in dogovorili smo se, da podjetje SAOP pripravi bazo podatkov

mediotečnega gradiva za osnovne in srednje šole. Baza podatkov pomeni velike prihranke časa in dela knjižničarjev pri strokovni obdelavi mediotečnega gradiva.

Konec avgusta smo imeli enodnevni seminar za uporabo programskega paketa. Seminarja smo se udeležili šolski knjižničarji delovne skupine, ki imamo računalnik PC – IBM kompatibilen AT s trdim diskom 40 MB. Testiranje programa poteka že nekaj mesecev na 3 osnovnih in 5 srednjih šolah v Sloveniji. Podjetje SAOP smo posredovali pripombe in na osnovi teh je zdaj pripravljena verzija izpopolnjenega programa in baze podatkov mediotečnega gradiva.

Sedaj sta program in baza izpolnjena tako, da se bodo začeli v aprilu uvajati seminarji za uporabo programa, ki bo na voljo vsem zainteresiranim šolskim knjižničarjem v Sloveniji.

Z informatizacijo šolske knjižnice bodo šole pripravljene za povezavo v informacijski sistem (KIS in širše). Baza podatkov bo sprotno dograjevana z novimi gradivi na disketah oz. v prihodnosti preko informacijskih mrež.

Zaradi sodelovanja pri preizkusu računalniškega programa je ZRSZS petim slovenskim srednjim šolam preko RIS omogočil nakup računalnika in programskega paketa SAOP.

Med izbranimi petimi šolami je tudi srednja šola v Ivančni Gorici.

MILENA BON